

**Program kontinuálneho vzdelávania:
Sprevádzanie a motivácia žiaka v systéme duálneho vzdelávania**

JUDr. Ing. Michal Bartók
Štátny inštitút odborného vzdelávania
Bellova 3277/54A, 831 01 Bratislava

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja
v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

Názov vzdelávacieho programu:

Program kontinuálneho vzdelávania „Sprevádzanie a motivácia žiaka v systéme duálneho vzdelávania“.

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Zapojenie stredných odborných škôl do duálneho vzdelávania v súlade so zákonom č. 61/2015 Z. z. prináša so sebou požiadavku implementácie špecifik duálneho vzdelávacieho systému aj do oblasti sprevádzania a motivácie žiaka v procese prípravy na povolanie.

Proces sprevádzania má integrujúci charakter, pracuje s vnútornou motiváciou a s vnútornými zdrojmi žiaka, sústreďuje sa na jeho znalosti a skúsenosti, podporuje aktivitu a sebavedomie žiaka. Poradenské rozhovory sú vedené formou motivačných rozhovorov a ich cieľom je vytvoriť priestor pre kariérové plánovanie žiaka. Žiak sa stáva autorom kognitívnej mapy povolania, čím sa zvyšuje úroveň jeho flexibility na meniace sa potreby trhu práce. Sprevádzanie žiaka vychádza z myšlienok sociálneho konstruktivismu, ktorý považuje spoluprácu a budovanie vzťahov za základné faktory ovplyvňujúce dosiahnutie kariérnej zrelosti a posúva koncept kariéry „za hranice“ zamestnania smerom k povolaniu.

Výsledkom procesu sprevádzania je žiak (budúci absolvent strednej odbornej školy) pripravený flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce. V tejto príprave zohráva kľúčovú úlohu systém duálneho vzdelávania, ktorý pre žiaka predstavuje motiváciu a príležitosť k naplneniu vlastného kariérneho zámeru.

Profesijný štandard učiteľa strednej školy, ako uvádza príloha č. 4 Pokynu ministra školstva, vedy výskumu a športu SR č. 39/2017, profesijný štandard majstra odbornej výchovy, ako uvádza príloha č. 8 Pokynu ministra školstva, vedy výskumu a športu SR č. 39/2017, neuvádza osobitne profesijné kompetencie, potrebné pri sprevádzaní žiakov stredných odborných škôl v duálnom vzdelávaní. Z tohto dôvodu je otázka potrebných kompetencií obsahovo riešená v NP Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP, kde sa aktivita A5 zameriava aj na prípravu pedagogických zamestnancov stredných odborných škôl a základných škôl so zameraním sa na zavedenie systému duálneho vzdelávania.

Jedným z výstupov NP bude súbor kompetencií, potrebných pri sprevádzaní žiaka v duálnom vzdelávaní a program kontinuálneho vzdelávania bude nástrojom na získanie požadovaných kompetencií.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná forma: 60 vyučovacích hodín, z toho 30 hodín prezenčnou a 30 hodín dištančnou formou.

Hlavný cieľ:

Získať špecifické kompetencie pedagogických zamestnancov, potrebné pre efektívnu podporu kariérového vývinu žiaka.

Špecifické ciele:

- Získať poznatky o špecifikách sprevádzania a motivácie žiaka na strednej odbornej škole v kontexte spolupráce pedagogického zboru školy a jej partnerov.
- Vedieť využiť motiváciu žiakov ako osobitný spôsob sprevádzania žiakov strednej odbornej školy s implementáciou podporných techník a prístupov.
- Používať metódu sprevádzania a dokázať ju použiť v konkrétnej edukačnej praxi.
- Používať profesijné portfólio žiaka pri podpore jeho kariérovej zrelosti.
- V edukačnej praxi vedieť vhodne používať motivačné metódy.

Obsah vzdelávacieho programu

Tematická oblasť	Počet vyučovacích hodín / Prezenčná časť	Počet vyučovacích hodín / Dištančná časť
1. Všeobecné aspekty sprevádzania a motivácie žiaka v systéme duálneho vzdelávania	(Spolu 8)	---
- Podstata a princíp sprevádzania a motivácie žiaka s cieľom zvyšovania atraktivity odborného vzdelávania a prípravy. - Etapy sprevádzania žiaka v systéme duálneho vzdelávania.	4	---
- Výchovné poradenstvo v procese vnímania reality na trhu práce a pri preberaní zodpovednosti pri tvorbe kariérneho zámeru žiaka.	2	---
- Motivačné faktory pri identifikácii profesijných predpokladov žiakov stredných odborných škôl.	2	---
2. Motivačné rozhovory v systéme duálneho vzdelávania	(Spolu 10)	(Spolu 5)
- Účinné otázky, práca s vnútornou motiváciou a s nerozhodnosťou žiaka pri výbere povolania. - Motivácia žiaka a podpora dôvery vo vlastné schopnosti.	4	---
<u>Dištančná časť:</u> - Poradenský rozhovor, stanovenie cieľov, aplikácia karteziánskych otázok v procese rozhodovania sa o budúcom povolání.	---	5

Výstup: Vypracovať zápis z poradenského rozhovoru. Využiť podporné dokumenty a nástrojov.		
- Aplikácia modelu GROW, rozvoj schopnosti vnímať realitu na trhu práce a preberať zodpovednosť pri tvorbe kariérneho plánu. - Efektívne stratégie sprevádzania, ktoré sú cielene zamerané na podporu záujmu žiakov o vybrané povolanie a ich ďalšie smerovanie vo zvolenom profesijnom zameraní v súlade s požiadavkami trhu práce.	3	---
- Individuálny poradenský rozhovor (tvorba kognitívnej mapy povolania). - Skupinové aktivity s cieľom zvýšenia vnútornej motivácie žiaka v procese prípravy na povolanie. - Aplikácia grafických prvkov v procese sprevádzania žiaka v systéme duálneho vzdelávania.	3	---
3. Implementácia metódy sprevádzania do edukačného procesu.	(Spolu 12)	(Spolu 25)
- Oboznámenie sa s možnosťami, ktoré poskytuje metóda sprevádzania v procese realizácie kariérového poradenstva pre žiakov strednej odbornej školy. - Identifikácia a rozvoj profesijných predpokladov žiakov stredných odborných škôl v príprave na povolanie.	3	---
- Profesijné portfólio žiaka strednej odbornej školy a profesijná karta žiaka strednej odbornej školy. - Tvorba a práca s profesijným portfóliom žiaka ako podkladom pre uvedomenie si vlastnej hodnoty, posilnenie sebavedomia a spoznania silných kľúčových schopností a zručností, ktoré súvisia s úspešným uplatnením na trhu práce.	2	---
- Realizácia praktických úloh, prostredníctvom ktorých sa sleduje úroveň predpokladov žiakov pre uplatnenie sa vo vybraných povolaniach.	2	---
- Tvorba časového harmonogramu aktivít súvisiacich s kariérovou výchovou a profesijnou orientáciou žiakov strednej odbornej školy na povolanie, aplikácia nástroja v edukačnej praxi. - Rozdelenie úloh a koordinácia činností v edukačnom prostredí. - Realizácia testov záujmov priamo prepojených na sledovanie záujmu žiakov o konkrétne odborné	5	---

predmety súvisiace so študijným (profesijným) zameraním strednej odbornej školy. Plánovanie aktivít a rozvíjanie žiakov zaradených v talent banke, individuálne a skupinové motivačné aktivity.		
<p>Dištančná časť:</p> <p>- Plánovanie aktivít na strednej odbornej škole súvisiacich s prípravou žiaka na povolanie s využitím metódy sprevádzania.</p> <p>Výstup:</p> <p>Analýza možnosti zapojenia pedagogických zamestnancov konkrétnej školy do aktivít súvisiacich s kariérovým sprevádzaním, s rozvojom zručností žiakov pre trh práce, s rozvojom špecifických predpokladov žiakov vybraných skupín povolání.</p>	---	25

Dištančné vzdelávanie nadväzuje na prezenčnú formu vzdelávania, rozširuje a dopĺňa ju v cvičeniach a praktických úlohách, v konkrétnych modelových situáciách, ktoré vedú k vypracovaniu výstupného odborného materiálu.

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu dokáže:

- aplikovať princípy sprevádzania a motivácie žiaka na strednej odbornej škole s cieľom zvýšiť atraktivitu OVP,
- aplikovať vhodné nástroje a techniky motivácie žiaka a správne poskytovať poradenstvo,
- vytvoriť časový harmonogram aktivít súvisiacich s profesijnou orientáciou žiaka strednej odbornej školy,
- implementovať metódu sprevádzania do edukačnej praxe.

Rozsah vzdelávacieho programu:

60 vyučovacích hodín (1 vyučovacia hodina = 45 minút), z toho 30 hodín prezenčnou formou a 30 hodín dištančnou formou.

Trvanie vzdelávacieho programu:

Najviac desať mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov, kariérový stupeň:

Kategória: učiteľ, majster odbornej výchovy

Podkategória: učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie a úplne stredné odborné vzdelávanie.

Kariérový stupeň: samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Vyučovací predmet: -----

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

1. Vzdelávania sa môže zúčastniť pedagogický zamestnanec:
 - v podkategórii: učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie a úplné stredné odborné vzdelávanie a
 - v kategórii majster odbornej výchovy.
2. Zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie sa uskutoční na základe písomnej prihlášky potvrdenej riaditeľom školy (zriaďovateľom školy), na ktorej riaditeľ (zriaďovateľ) potvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie, podkategórie a kariérového stupňa.
3. Ak uchádzač o vzdelávanie nie je v pracovnom pomere, alebo riaditeľ školy (zriaďovateľ školy) nepodpíše prihlášku, preukáže uchádzač príslušnosť k cieľovej skupine dokladmi o absolvovaní vzdelávania, prípadne iné relevantné doklady. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ vzdelávacieho programu.
4. Ak ide o zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie v rámci aktivity NP Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP, toto sa uskutoční len na základe písomnej prihlášky potvrdenej riaditeľom školy (zriaďovateľom školy), na ktorej riaditeľ (zriaďovateľ) potvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie, podkategórie a kariérového stupňa.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

Minimálne 80% osobná účasť na prezenčnej forme vzdelávania.

Záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou v určenom termíne, následne po ukončení vzdelávania.

Záverečnou prezentáciou sa rozumie Ročný plán aktivít súvisiacich s kariérovým sprevádzaním žiakov konkrétnej školy.

Garant a personálne zabezpečenie: Ing. Beáta Ľubová

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 5 zákona č. 317 /2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Požiadavky na lektorov:

- Lektorské kompetencie – skúsenosti s lektorovaním, dva roky lektorská prax
- Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 smernice č. 18/2009-R.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Účasť na vzdelávacom programe je pre účastníkov bezplatná. Účastníkom programu kontinuálneho vzdelávania budú poskytnuté učebné zdroje.

Návrh počtu kreditov:

15 kreditov, z toho:

12 kreditov za rozsah vzdelávania (60 vyučovacích hodín) a **3 kredity** za spôsob ukončenia, záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou.